

Шифра ученика: |

Укупан број бодова: |

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2020/2021. година

ТЕСТ ОПШТЕ КУЛТУРЕ

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА УПИС У ПРВИ РАЗРЕД УЧЕНИКА
СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА СЦЕНСКУ
И АУДИО-ВИЗУЕЛНУ УМЕТНОСТ
ШКОЛСКА 2021/2022. ГОДИНА

УПУТСТВО ЗА РАД

- Тест који треба да решиш има **21 задатак**. За рад је предвиђено **120 минута**.
- Задаци од 1. до 20. носе 10 бодова, док за 21. задатак добијаш максимално 40 бодова.
- Задатке не мораш да радиш према редоследу којим су дати.
- У квадрат који се налази са десне стране задатка немој ништа уписивати, то је простор у који се уписује број бодова.
- На овој и последњој страни немој ништа уписивати.
- Коначне одговоре и поступак напиши **хемијском оловком**. Током рада можеш да користиш графитну оловку и гумицу.
- Одговори који су написани графитном оловком неће бити признати, као ни одговори који су прецртани.
- Ако завршиш раније, предај тест и тихо изађи.

Желимо ти много успеха на пријемном испиту!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

1. Јохан Себастијан Бах, један од најзначајнијих композитора, компоновао је велики број дела за оргуље, од којих је најпознатија *Токата и фуга у де-молу*.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Јохан Себастијан Бах је живео и стварао у доба:

- а) романтизма;
- б) барока;
- в) класицизма;
- г) ренесансе.

2. Који од наведених балета **није** дело Петра Илича Чајковског?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) *Крцко Орашчић*
- б) *Усљавана Лејошница*
- в) *Посвећење њролећа*
- г) *Лабудово језеро*

3. Заокружи слово испред тачног одговора.

Породице Амати, Гварнери и Страдивари биле су чувени градитељи:

- а) гудачких инструмената;
- б) дувачких инструмената;
- в) инструмената са клавијатуром;
- г) ударачких инструмената.

4. Заокружи слово испред ознаке за **постепено појачавање тона** у музици.

- а) *mezzopiano*
- б) *fortissimo*
- в) *crescendo*
- г) *decrescendo*

5. Како се назива музика која претходи опери?

Одговор: _____

6. Шта означава појам „ахроматске боје“?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) црну, белу и њихове сиве комбинације
- б) пигментне боје добијене од драгог камења
- в) хроматски низ сунчевог спектра боја
- г) контраст комплементарних парова

7. Шта су контраст, јединство и равнотежа?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) стилске фигуре
- б) ликовни мотиви
- в) принципи компоновања
- г) ликовни елементи

8. Шта је **аналогна** фотографија?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) фотографија са филмске траке
- б) илустрација са насловне стране
- в) селфи са мобилног телефона
- г) дигитална фотографија

9. Које су две професије неопходне у тимском раду при изради цртаног филма за децу?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) мајстор светла и шапач
- b) цртач и композитор
- v) статиста и драматург
- г) сценограф и шминкер

10. Таласаста линија и стилизација биљних мотива одлике су стилског правца који је настао на прелазу из XIX у XX век. У различитим државама препознатљив је под различитим називима, на пример, *јуџенд сџил*, *арџ нуво*, *џифани сџил*, *флорални сџил*.

Како се тај стилски правац назива код нас?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) сецесија
- b) експресионизам
- v) импресионизам
- г) дадаизам

11. Који од наведених појмова повезује културни живот античке Грчке и савременог човечанства?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) арена
- b) позориште
- v) универзитет
- г) хуманизам

12. На размеђу којих векова су живели и стварали Леонардо да Винчи и Микеланђело Буонароти, најзначајнији представници уметничког правца ренесансе?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- a) XIII и XIV века
- b) XIV и XV века
- v) XV и XVI века
- г) XVI и XVII века

13. Пажљиво прочитај историјски извор и закључи чије путовање је описано у тексту.

Четвртак 11. октобар 1492.

Пловило се ка југозападу по мору које је било непогодније него на читавом досадашњем путу. Примећени су албатроси, а једна зелена птица дошла је сасвим близу броду. Људи са брода „Ниња“ видели су знаке копна, међу осталим ... једну гранчицу са цветовима руже... У два по поноћи појавило се копно... на чијој обали су примећени голи људи. Адмирал је позвао оба капетана и остале који су с њим ступили на копно... да буду сведоци да пред свима запоседа острво за краља Фердинанда и краљицу Изабелу.

Заокружи слово испред тачног одговора.

У тексту је описано путовање:

- а) Васка да Гама;
- б) Марка Пола;
- в) Кристифора Колумба;
- г) Бартоломеа Дијаза.

14. Која од наведених личности је оставила значајан траг у култури српског народа крајем XVIII и почетком XIX века?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) патријарх Арсеније III Чарнојевић
- б) Стојан Новаковић
- в) Светозар Милетић
- г) Доситеј Обрадовић

15. Шта представља једну од најзначајнијих последица културне политике кнеза Михаила Обреновића током његове друге владавине (1860–1868)?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) подизање зграде Народног позоришта у Београду
- б) оснивање Универзитета у Београду
- в) оснивање Карловачке митрополије
- г) оснивање прве штампарије на Балкану

16. Препиши следећу реченицу тако да **речца не** буде написана према правописним правилима српског језика.

Неколико не вешто изговорених речи немогу показати нечије не знање.

17. Одреди **службу** подвучених **реченичних чланова**.

Човечанство се одувек дивило великим ствараоцима.

На линији напиши број који стоји испред назива одговарајуће **службе речи у реченици**. Две наведене службе речи су вишак.

човечанство _____

великим ствараоцима _____

1. граматички субјекат
2. логички субјекат
3. прави објекат
4. неправи објекат

18. Прочитај одломак из дела *У Шойеновој родној кући* Иве Андрића, па одреди **значење** подвучене **речи**.

Ходали смо на прстима по истој историјској кући у којој су пољски музиколози и музичари играли улогу срдачних и дискретних домаћина. Пролазили смо тихо преко камених плоча, ходницима од бујног жбуња и ретких дрвета, и у потпуној тишини мислили на музику. И музика је дошла.

Заокружи слово испред тачног одговора.

Реч **музиколог** означава особу:

- а) која се бави науком о музици;
- б) која свира музички инструмент;
- в) која пева на концертима;
- г) која поправља музичке инструменте.

19. Како се назива први књижевни језик свих Словена?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) старословенски језик
- б) српскословенски језик
- в) рускословенски језик
- г) славеносрпски језик

20. Заокружи слово испред наслова књижевног дела чија се радња одвија током Другог светског рата.

- а) *Сеобе*, Милош Црњански
- б) *Хајдуци*, Бранислав Нушић
- в) *Орлови рано леће*, Бранко Ћопић
- г) *Све ће њо народ поглавити*, Лаза Лазаревић
- д) *Мемоари*, Прота Матеја Ненадовић

21. Прочитај одломак из дела *У Шопеновој родној кући* Иве Андрића. Обрати пажњу на приповедачев доживљај музике.

У ШОПЕНОВОЈ РОДНОЈ КУЋИ

С пута по Пољској

Ходали смо на прстима по истој историјској кући у којој су пољски музиколози и музичари играли улогу срдачних и дискретних домаћина. Разгледали смо Шопенове портрете, факсимиле и личне успомене. Ишли смо по парку око куће. Пролазили смо тихо преко камених плоча, ходницима од бујног жбуња и ретких дрвета, и у потпуној тишини мислили на музику. И музика је дошла. У његовој соби отпочео је импровизиран концерт Шопенове музике. [...]

Не само соба у којој је био клавир него и две суседне собе биле су пуне страних гостију; само мали део је нашао места за седење. Неки су били наслоњени уза зид или уз старински камин. Други су стајали наред собе, скрштених руку и оборених очију. Дах се није чуо, дашчица у паркету није шкрипнула.

С времена на време погледам око себе и увек иста непомићност и исти занос у тој шароликој публици са свих страна света, каква се само у сну може видети. На ниском табурету седи стари француски филозоф Жилиен Бенда, мален и сед, као византијски мудрац. Преда мном крупна и погнута прилика совјетског академика Заславског. Поред њега витка жена, тамне пути, у индуској народној ношњи; она је архитекта на Цејлону. Уза зид млади песник Малајац и танковијаст и блед представник Вијетнама; дели их висок и сед професор нордијског универзитета. И тако редом, главе разних раса, непозната и безимена лица, али сва одсутна и обасјана заносом. Очи нам се понекад сретну, али нико никог не види, јер овде у потпуној тишини летњег дана и опчараног људства влада само музика.

И кад је Кочалски завршио *Баладу*, ми смо плескали живо и одушевљено, али још увек као у сну. Тако смо и ходали по собама и разговарали. Свак је код сабеседника могао приметити да му је глас измењен. А сви смо настојали да говоримо што природније, без ганућа.

Уметници и научници са разних страна света, разних народности, нашли су у овој кући заједнички говор и сви су се без резерве поклонили величини и лепоти. Посматрао сам их. Неки, замишљен, грицка горки лист ловорике, који је откинуо у парку, други бележи нешто на позадини програма. И гледајући их чини ми се да је свет пун другова са којима бих хтео све да делим, а да су ови људи око мене само неки њихови представници. У њима осећам повезаност милиона људи... Под утиском музике од које још све бруји и трепери, сва лица око мене изгледају ми блиска, разумљива, иако се у већини не познајемо ни по имену ни по земљи из које смо.

Упутство за рад:

Напиши састав у којем ћеш објаснити како је приповедач доживео музику коју је слушао у Шопеновој родној кући и тај доживљај повежи са својим утисцима о једном уметничком делу. Присети се својих мисли и осећања при сусрету са тим уметничким делом (књигом, музичким или ликовним делом, филмом...) и упореди их са Андрићевим.

Потребно је да твој састав има **између 20 и 25 реченица**, да буде смисаона целина, складно компонованих делова.

Води рачуна да пишеш јасним, правописно и граматички тачним реченицама, да бираш

Напомена: Ученици НЕ попуњавају ову страну!

Комисија:

1. _____

2. _____

3. _____

Контролор:

4. _____

Школа	
Место	
Презиме и име ученика	